

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 41
van **JELLE ENGELBOSCH**
datum: 8 oktober 2014

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Mest - Validering als grondstof (upcycling)

De Vlaamse varkenssector heeft al jaren te kampen met structurele problemen. Een van die structurele problemen betreft het mestvraagstuk. Dit probleem beperkt zich evenwel niet louter tot de varkenssector maar betreft de Vlaamse veebedrijven in het algemeen.

In het kader van het mestverwerkingsdecreet worden maatregelen genomen om de mestoverschotten te beperken en in dat kader dient er aan mestverwerking gedaan te worden. Mestverwerking houdt in dat de voortgebrachte mest verwerkt wordt zodat nutriënten niet op landbouwgrond terechtkomen. Deze maatregel brengt een belangrijk kostenvraagstuk voor de veebedrijven met zich mee.

Gaandeweg werd mest meer en meer als mogelijke grondstof gezien, en niet langer louter als afval waar men vanaf dient te geraken. Mest kan mogelijkwijze een bron van energie zijn en/of een alternatief voor minerale meststof, mits de juiste technologie die een stabiele en zuivere samenstelling kan garanderen. Ook Europa staat achter het gebruik van dergelijke "groene" meststoffen, wanneer de werking, de samenstelling en de milieuvriendelijkheid onomstootbaar kunnen worden aangetoond.

1. Zal de minister stappen ondernemen om mest te valideren als bron van grondstoffen in Vlaanderen en zodoende aan upcycling te doen?
2. Zijn er reeds ervaringen van upcyclen van mest in onze buurlanden die tot inspiratie kunnen dienen?
3. In hoeverre kan de minister garanties geven aan de EU omtrent de veiligheid van de producten (grondstoffen) die uit mest gewonnen worden, waardoor mest voor de veebedrijven een bron van inkomsten kan zijn in plaats van een verliespost? Bestaan er wetenschappelijke publicaties of onderzoeken om het standpunt van de minister te staven?

ANTWOORD

op vraag nr. 41 van 8 oktober 2014

van **JELLE ENGELBOSCH**

1. Ik ondersteun de werking van het Vlaams Coördinatiecentrum Mestverwerking (VCM) dat deze problematiek ter harte neemt. Een van de specifieke hoofdtaken van het VCM is het verder uitbouwen van een kenniscentrum met betrekking tot alle aspecten rond mestverwerking, met een bijzondere focus op de maximale valorisatie van nutriënten uit mest en reststromen bij mestverwerking.

De Vlaamse overheid ondersteunt ook onderzoek rond upcycling van dierlijke mest via cofinanciering of via het IWT (Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie) en het MIP (Milieu- en energietechnologie Innovatie Platform).

Verder heb ik in het kader van het flankerend beleid bij de mestwetgeving opdracht gegeven aan de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) om verschillende onderzoeksprojecten uit te werken. Het project "Agronomische waarde van bewerkte dierlijke mest valoriseren en optimaliseren" onderzoekt hoe bewerking van dierlijke mest kan leiden tot een product met een toegevoegde agronomische waarde ten opzichte van ruwe dierlijke mest: als meer homogenere meststof, als meststof met een verbeterde N/P-verhouding op maat van het gewas of als bodemverbeterend product met meer effectieve organische stof.

2. In het kader van de Europese projecten die via het IWT en het MIP ondersteund worden, wordt er kennis uitgewisseld tussen de verschillende projectpartners en bijkomende kennis vergaard.
3. Garanties omtrent de veiligheid van verwerkte dierlijke producten kunnen worden geboden door de toepassing van de Europese verordening dierlijke bijproducten (Verordening (EG) nr. 1069/2009 + uitvoeringsverordening (EU) nr. 142/2011). Bedrijven die voldoen aan de voorschriften van de Verordening (EG) nr. 1069/2009, kunnen een erkenning aanvragen bij de afdeling Mestbank van de VLM, waardoor ze mest mogen verwerken en eventueel de verwerkingsproducten kunnen exporteren.

Daarnaast leiden onder andere volgende onderzoeken tot een wetenschappelijke onderbouwing van de veiligheid van de gerecupereerde nutriënten:

- Moerman et al. (2009). Phosphate removal in agro-industry: Pilot- and full-scale operational considerations of struvite crystallization. *Water Research* 43: 1887-1892;
- Hoeksma P., de Buissonjé F.E., Ehlert P.A.I. en J.H. Horrevorts (2011). Mineralenconcentraten uit dierlijke mest. Monitoring in het kader van de pilot mineralenconcentraten. *WUR Lifestock research*. 74p.

Ook projecten waaraan Vlaanderen een financiële bijdrage leverde, behandelen dit thema, bijvoorbeeld:

- Vaneeckhaute et al. (2013). Closing the nutrient cycle by using bio-digestion waste derivatives as synthetic fertilizer substitutes: A field experiment, *Biomass and Bioenergy*, Volume 55, August 2013, Pages 175-189;
- Vaneeckhaute et al. (2013). Ecological and economic benefits of the application of bio-based mineral fertilizers in modern agriculture. *Biomass and Bioenergy*, Volume 49, February 2013, Pages 239-248.

Ook het onderzoeksproject "Agronomische waarde van bewerkte dierlijke mest valoriseren en optimaliseren" onderzoekt de aanwezigheid van een aantal ongewenste stoffen in mest.